

İbrahim ARSLAN
CHP Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98'inci ve Meclis içtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri çerçevesinde yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim. 04.03.2025

İbrahim ARSLAN
Eskişehir Milletvekili

1-7 Mart Deprem Haftası kapsamında sosyal medya üzerinden yapmış olduğunuz açıklamanızda;

- Türkiye genelinde 7,5 milyon bağımsız birimin risk altında olduğu, bunlardan 2 milyon bağımsız birimin acilen dönüştürülmesi gerektiği
- Yine yalnızca İstanbul'da 7,5 milyon yapıdan 1,5 milyonunun risk altında olduğu, 600 bin binanın ise her an çökme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu,

bu kapsamda depremle mücadelenin 'milli güvenlik meselesi' olduğu vurgulanarak, bu mücadelede 'kentsel dönüşümün tek çare' olduğu, tüm şehirlerimizi deprem başta olmak üzere afetlerin tamamına karşı dirençli hale getirene kadar çalışmaların aralıksız olarak sürdürüleceği, kentsel dönüşümün hızlandırılmasına yönelik adımların devam edeceği ve vatandaşlarla iş birliği içinde kapsamlı projelerin hayata geçirileceği ifade edilmiştir.

Sizden önce bakanlık görevini sürdüren Mehmet Özhaske de yerel seçim öncesi yaptığı bir değerlendirmesinde; "Türkiye deprem ülkesidir. Bunun tek çözümü kentsel dönüşümdür. Bakanlık olarak müthiş bir mücadelenin içindeyiz." ifadelerinde bulunmuş, 2018 yılında çıkarılan 'imar affı' düzenlemesiyle; "35-40 milyar TL gelir elde edileceği, bu gelirlerle Türkiye'nin depreme hazırlanacağı" yine iktidar ve bakanlık yetkileri tarafından kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Ancak 6 Şubat 2023 tarihinde yaşadığımız deprem, 22 yıllık kesintisiz AKP iktidarı döneminde ülkemizin depreme hazırlanmadığı, açıklamalarınızda belirttiğiniz üzere "müthiş bir mücadele" içinde olunmadığı gerçeğini çok acı ve açık bir biçimde ortaya koymuştur.

2025 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde 2024 yılı bütçe başlangıç ödeneklerine göre;

25082

- ✓ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bütçesi; % (-) 19,3 oranında (52,4 milyar TL) azaltılarak 271,7 milyar TL'den, 219,3 milyar TL'ye düşürülerek,
- ✓ Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının (AFAD) bütçesi; % (-) 60,2 oranında (404,4 milyar TL) azaltılarak 671,3 milyar TL'den, 266,9 milyar TL'ye düşürülerek,
- ✓ Kentsel Dönüşüm Başkanlığının bütçesi; % (-) 37,9 oranında (83,2 milyar TL) azaltılarak 219,7 milyar TL'den, 136,5 milyar TL'ye düşürülerek,
- ✓ Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi Programına ayrılan bütçe ise; % (-) 53,0 oranında (480,2 milyar TL) azaltılarak 906,5 milyar TL'den, 426,2 milyar TL'ye düşürülerek kabul edilmiştir.

Sunulan bilgiler ışığında ülkemizin deprem başta olmak üzere tüm afetlere karşı dirençli hale getirilmesi için ayrılan ödenek, 2024 yılı ödenek ve harcamalarının neredeyse yarısı kadardır. Ve ayrılan bu ödeneğin çok büyük bir kısmının da deprem bölgelerindeki çalışmalara aktarılacağı bütçe görüşmeleri sırasında ifade edilmiştir.

Hal böyleyken 2025 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde sadece Faiz giderlerine ayrılan ödenek ise 1 trilyon 950 milyar TL'dir. Yani 2025 yılında FAİZ Giderlerine ayrılan ödenek, Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi Programına ayrılan ödeneğin 4,6 katı daha fazladır.

Bu kapsamda;

1. Milli Güvenlik Meselesi olarak gördüğünüz depremle mücadele için ayrılan 2025 yılı ödeneklerin 2024 yılına kıyasla yaklaşık yarısı kadar düşürülmesi hususunda görüşünüz nedir?
2. Faiz giderleri için bugünkü kurla yaklaşık 53,5 milyar dolar ödenek ayrılan bütçede, Bütün bakanlık ve diğer kurumların bütçeleri 2024 yılına göre artırılırken, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve Kentsel Dönüşüm Başkanlığı bütçelerinin düşürülerek yine bugünkü kurla toplam 17 milyar dolar ayrılmasını nasıl açıklıyorsunuz?
3. 2025 yılına ayrılan ödeneğin çok büyük bir bölümünün deprem bölgesine harcanacağı tarafınızca bütçe görüşmelerinde açıklandığı üzere, ülke genelinde acilen dönüşmesi gerektiğini ifade ettiğiniz 2 milyon bağımsız yapı ile İstanbul'da her an çökme tehlikesi olduğunu ifade ettiğiniz 600 bin yapı hangi bütçe ile nasıl ve ne zaman dönüştürülecektir?
4. İmar affı başta olmak üzere diğer düzenlemelerle 2002-2024 yılları arasında deprem ve diğer afetlerle mücadele kapsamında toplanan tutar kaç TL'dir? Toplanan tutar hangi mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde kullanılmıştır?
5. Kahramanmaraş merkezli depremde başlatılan "Türkiye Tek Yürek" yardım kampanyasında kaç TL bağış toplanmıştır? Toplanan tutar nerelerde kullanılmıştır? Kampanyada bağış yapacağını bildirmelerine rağmen taahhüdünü yerine getirmeyen kurum ya da kişiler var mıdır? Varsa kimlerdir?

6. İmar Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre yapımı uygun olmayan ve/veya mevzuata aykırı olarak yapılan yapıların, sırf gelir elde etmek amacıyla imar kanununda yapılan düzenlemeler sonucu affedilmesiyle deprem ve diğer afetlerle mücadele edilemeyeceği hususunda ne düşünüyorsunuz?
7. İmar Afları kapsamında ülke genelinde ve ESKİŞEHİR özelinde yararlandırılan konut ve işyeri sayısı ne kadardır? Yararlandırılma kriterleri nelerdir?

